

OMBUDSMANKA ZHODNOTILA ŠTYRI ROKY VLÁDY Z HĽADISKA OCHRANY ĽUDSKÝCH PRÁV

(Bratislava, 6. marca) Verejná ochrankyňa práv **Mária Patakyová** predloží novozvolenej národnej rade spolu so správou o činnosti za minulý rok aj [odpočet opatrení](#), ktoré adresovala zákonodarnému zboru v jeho poslednom funkčnom období a ktoré neboli doposiaľ realizované. Poskytnutie takéhoto prehľadu vytvorí príležitosť novej vláde a novej národnej rade, aby pri strategickom rozhodovaní mysleli aj na oblasť ochrany základných práv a slobôd a začali sa opatreniami verejnej ochrankyne práv systematicky zaoberať.

„Vláda a národná rada za posledné štyri roky nepremietli do praxe viaceré naše odporúčania, či už ide napríklad o účinné kroky k desegregácii vo vzdelávaní, zlepšenie ochrany práv detských obetí násilia v konaniach, odstraňovanie bariér v priestoroch štátnych inštitúcií, alebo aj možnosť voliť zo zahraničia vo všetkých voľbách a mnohé ďalšie,“ uviedla verejná ochrankyňa práv Mária Patakyová.

Práva detí i seniorov

V odpočte neprijatých opatrení za uplynulé funkčné obdobie národnej rady sa ombudsmanka venuje viacerým problematickým oblastiam a skupinám, ktorých práva a slobody môžu byť ohrozené. V súvislosti s ochranou práv detí upozorňuje predovšetkým na potrebu desegregácie a zlepšenie ochrany detských obetí násilia, ale poukazuje aj na absenciu zariadení pre deti v ústavnej starostlivosti, ktoré trpia vážnymi duševnými poruchami. Taktiež sa venuje priebehu vnútroštátnych osvojení alebo napríklad právnej úprave mena a priezviska detí vo vzťahu k ich právu na voľný pohyb na území členských štátov Európskej únie.

V ďalšej časti ombudsmanka uvádza nenaplnené návrhy opatrení vo vzťahu k zlepšeniu kontroly zariadení pre seniorov, ako aj k samotnej úrovni dodržiavania ich základných práv a slobôd.

Práva žien a prehlíadaných skupín

Ombudsmanka sa venuje aj ochrane práv párov rovnakého pohlavia na uznanie ich vzťahu v právnom poriadku Slovenskej republiky a samostatne sa zaoberá aj právami transrodových osôb.

Ďalej sa zameriava i na problematiku dodnes nevyriešených nezákonných sterilizácií rómskych žien.

Nezávislá policajná inšpekcia, československé dôchodky aj nevyriešené reštitúcie

V odpočte neprijatých opatrení upozorňuje ombudsmanka aj na nedostatočne zabezpečenú nezávislosť policajnej inšpekcie, ktorá podľa nej úpravou z roku 2019 nebola zabezpečená tak, aby dostatočne reflektovala na naše medzinárodné záväzky. Poukazuje aj na problémy týkajúce sa prieťahov v reštitučných konaniach, na ktoré upozornila aj v mimoriadnej správe v roku 2018. Taktiež úpravu týkajúcu sa československých dôchodkov zhodnotila ako nedostatočnú.

Problémy s pitnou vodou

Verejná ochrankyňa práv upriamuje pozornosť aj na prístup k pitnej vode. Tá nie je všade na Slovensku totiž samozrejmosťou, ohrozené sú najmä rómske osady. Ombudsmanka preto odporučila NR SR, aby prijala také legislatívne zmeny, ktoré by určili subjekty zodpovedné za prístup k pitnej vode, práva a povinnosti týchto subjektov, ako aj samotný nárok na prístup k pitnej vode. Odporučila tiež začleniť tento nárok aj do systému pomoci v hmotnej núdzi.

Sumár neprijatých opatrení ako podklad pre novú vládu

Doterajšia skúsenosť verejnej ochrankyne práv naznačuje nie celkom dostatočné vnímanie významu zistení systémových problematických miest v právnom poriadku Slovenskej republiky zo strany zákonodarného zboru a vlády. Ich využitie pritom smeruje k prvkom otvoreného vládnutia v každodennom uplatňovaní verejnej moci.

Po tom, ako bude zrejmé zloženie novej vlády, verejná ochrankyňa práv sa s neprijatými opatreniami obráti aj na nových ministrov a ministerky, aby sa nimi zaoberali v rámci príslušnej gescie. Dokument bude predložený aj Výboru NR SR pre ľudské práva a národnostné menšiny.

[Sumár](#) už má k dispozícii prezidentka SR Zuzana Čaputová.